

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka



A3OPC
Агенција за осигурање
Републике Српске

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka

IZVJEŠTAJ
o radu Agencije za osiguranje Republike Srpske
za period od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine

Broj: UO-09/12
Datum: 05. jun 2012. godine

*Banja Luka,
jun 2012. godine*

S A D R Ź A J

Uvodna riječ.....	3
1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE	4
1.1. Misija, vizija i ciljevi	4
1.2. Nadležnosti Agencije.....	5
1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura	6
1.3.1. Organi upravljanja	6
1.3.2. Organizaciona struktura	7
1.4. Zakonodavni okvir.....	8
2. AKTIVNOSTI AGENCIJE U IZVJEŠTAJNOM PERIODU	9
2.1. Regulatorne aktivnosti	9
2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje	10
2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja.....	10
2.2.2. Nadzorne aktivnosti	12
2.3. Aktivnosti u vezi sa zaštitom potrošača u osiguranju.....	18
2.3.1. Aktivnosti stručnih službi na zaštiti potrošača u osiguranju.....	18
2.3.2. Ombudsman u osiguranju	18
3. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA.....	20
3.1. Unapređenje supervizorskih praksi	20
3.2. Informacioni sistem Agencije.....	21
3.3. Saradnja sa drugim institucijama.....	21
3.3.1. Saradnja sa domaćim institucijama.....	21
3.3.2. Saradnja sa inostranim institucijama	22
3.4. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja	23

Uvodna riječ

Ovaj Izvještaj daje pregled regulatornih, nadzornih i aktivnosti u vezi sa zaštitom potrošača, koje je Agencija za osiguranje Republike Srpske provodila u 2011. godini, u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima i strateškim ciljevima.

Agencija je osnovana zakonom, kao samostalni i nezavisni regulatorno-nadzorni organ, koji djeluje u cilju zaštite prava i interesa osiguranika i drugih lica korisnika osiguranja, kao i opšteg unapređenja sektora osiguranja. Agencija za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini RS:

Regulatorne aktivnosti odnosile su se na usvajanje podzakonskih akata kojima se bliže uređuje: djelatnost posredovanja u osiguranju, imenovanje lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje, kao i dozvoljeni oblici ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi. Ovi propisi su doneseni u skladu sa prethodno izvršenim izmjenama i dopunama zakona iz oblasti osiguranja, ali je istovremeno ostvaren i veći stepen usaglašenosti domaćeg zakonodavstva sa direktivama EU i međunarodnim standardima supervizije.

U izvještajnom periodu Agencija je održala stručnu edukaciju i ispit za posrednike u osiguranju, te izdala veći broj dozvola u oblasti posredovanja.

Kontinuirani nadzor je obavljan na osnovu izvještaja koji društva za osiguranje periodično dostavljaju Agenciji. Pored toga, izvršeno je osam redovnih i četiri vanredne kontrole društava za osiguranje i drugih učesnika na tržištu osiguranja, što je rezultiralo većim brojem različitih nadzornih mjera. Preduzete mjere treba da obezbijede usklađivanje poslovanja društava za osiguranje sa zakonskim i drugim propisima. Provedene regulatorne i nadzorne aktivnosti imaju za cilj da se obezbijedi stabilno, efikasno i transparentno tržište osiguranja.

Unapređenje nazorne funkcije Agencije podrazumijeva i stalnu edukaciju zaposlenih, razvoj standardizovanih supervizorskih metodologija i harmonizaciju nadzorne prakse. Prema novim međunarodnim standardima fokus se pomjera sa nadzora koji se bazira na poštovanju pravila na proaktivni nadzor baziran na rizicima, što pred supervizore postavlja nove i složenije zahtjeve.

Poseban i značajan segment djelovanja Agencije predstavlja neposredna zaštita potrošača na tržištu osiguranja. Broj prigovora Kancelariji Ombudsmana u osiguranju se stalno povećava, kako raste stepen informisanosti stanovništva o ulozi ove institucije. Uvedeni su i novi metodi komunikacije Agencije i korisnika usluga osiguranja.

Ostvarena je saradnja sa brojnim i različitim institucijama u RS i BiH, kao i u inostranstvu. Agencija je aktivno učestvovala u radu Komiteta za koordinaciju finansijskog sektora Republike Srpske.

Direktor
Božana Šljivar

1. AGENCIJA ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) osnovana je 2006. godine, Zakonom o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10).

Agencija je samostalna neprofitna institucija Republike Srpske, koja za svoj rad odgovara Narodnoj Skupštini Republike Srpske. Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

1.1. Misija, vizija i ciljevi

Misija Agencije je provođenje efikasne regulacije i nadzora u oblasti :

- osiguranja (društva za osiguranje, posrednici u osiguranju) i
- dobrovoljnog penzijskog osiguranja (fondovi i društva za upravljanje),

s ciljem zaštite i obezbjeđenja povjerenja osiguranika, trećih lica, korisnika osiguranja i članova dobrovoljnih penzijskih fondova, uz stvaranje uslova za stabilno i transparentno funkcionisanje tržišta osiguranja u RS.

Vizija je kontinuirani razvoj Agencije, kao nezavisnog i modernog regulatora i nadzornog tijela, u skladu sa najboljom praksom i međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

Agencija usklađuje pravila poslovanja i rada učesnika na tržištu osiguranja, kao i pravila i principe nadzora sa međunarodno prihvaćenim standardima nadzora u osiguranju.

Agencija nadzire i preduzima mjere potrebne da se obezbijedi zakonitost rada i poslovanja učesnika na tržištu osiguranja, nad kojima ima zakonska ovlašćenja za nadzor.

U saradnji sa učesnicima na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, Agencija utiče na podizanje svijesti o potrebi stalnog unapređivanja poslovanja, radi povećavanja nivoa usklađenosti sa standardima i propisima u osiguranju.

Djelovanjem Agencije na ovim osnovama stvaraju se pretpostavke da se u Republici Srpskoj izgradi stabilno, uređeno i efikasno tržište osiguranja, uključujući i kapitalizovano penzijsko osiguranje, koje korisnicima obezbjeđuje usluge osiguranja, na kvalitetan, pouzdan i transparentan način.

Osnovni principi na kojima se zasniva funkcionisanje Agencije su:

- ekonomičan i efikasan pristup regulaciji i nadzoru,
- objektivan i nepristrastan pristup u provođenju nadzora,
- standardizacija nadzornih procedura i
- transparentnost u obavljanju aktivnosti.

Strateški ciljevi Agencije su:

- izgradnja kompetentnosti u nadzoru, otvorenost ka konstruktivnoj interakciji sa svim zainteresovanim stranama,
- stimulisanje konkurentskog okruženja i pomoć u razvoju samoregulacije svih ovlašćenih učesnika,
- regulacija i nadzor zasnovani na riziku - postepeno unapređivanje pristupa nadzoru pomjeranjem fokusa sa kontrole zakonitosti poslovanja, na nadzor koji se bazira na procjeni rizika u poslovanju nadziranih lica, i na upravljanju tim rizicima,
- održavanje aktivne pozicije u BiH, odnosi koordinacije, primjena EU i drugih međunarodnih standarda,

-
- povećanje povjerenja javnosti u usluge i proizvode tržišta osiguranja i dobrovoljnog kapitalizovanog penzijskog osiguranja,
 - izgrađivanje efektivne politike u oblasti razvoja i upotrebe ljudskih resursa,
 - optimizacija strukture, procesa, procedura i razvoja u vezi sa upotrebom informacionih tehnologija.

1.2. Nadležnosti Agencije

U skladu s pravnim okvirom, nadležnosti Agencijemogu se grupisati na regulatorne, nadzorne i zaštita i edukacija potrošača u osiguranju.

Agencija u okviru svojih regulatornih nadležnosti:

- donosi podzakonske propise (pravilnike, uputstva, naredbe i odluke),
- analizira postojeću podzakonsku regulativu, sa aspekta promjenazakonskog okvira i tržišnih okolnosti,
- pokreće inicijative i učestvuje u pripremi zakona i drugih propisa iz oblasti osiguranja i učestvuje u pripremanju drugih zakona i propisa koji su od interesa za učesnike na tržištu osiguranja,
- učestvuje u izradi transpozicionih i korelacionih tabela u odnosu na direktive EU u oblasti osiguranja, u saradnji sa drugim nadležnim organima i
- vrši samoprocjenu usklađenosti domaće regulative sa ICP principima koje je izdalo Međunarodno udruženje supervizora u osiguranju (IAIS).

Nadzorne nadležnosti Agencije su:

- nadzor ispunjenosti uslova za osnivanje društava za osiguranje i društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- nadzor ispunjenosti uslova za ovlašćenje i upis u registar posrednika u osiguranju i ovlašćenih aktuara,
- nadzor ispunjenosti uslova neophodnih za izdavanje raznih odborenja učesnicima na tržištu osiguranja,
- kontinuirani nadzor (pravni, finansijsko-računovodstveni i aktuarski) učesnika na tržištu osiguranja na osnovu analize izvještaja i druge dokumentacije koju učesnici na tržištu osiguranja dostavljaju Agenciji,
- redovne i vanredne kontrole učesnika na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda Republike Srpske,
- vođenje propisanih registara društava za osiguranje, posrednika u osiguranju, ovlašćenih aktuara i dobrovoljnih penzijskih fondova,
- razmjena informacija iz oblasti nadzora sa drugim regulatorima finansijskog tržišta u Republici Srpskoj i Federaciji BiH ,
- saradnja i razmjena informacija sa institucijama supervizije osiguranja iz zemalja EU, putem koledža supervizora, a u cilju provođenja nadzornih aktivnosti društava za osiguranje koji posluju u okviru grupacija osiguravača i
- razvoj Informacionog sistema Agencije s ciljem efikasnijeg sprovođenja osnovnih funkcija.

Nadležnosti Agencije vezane za zaštitu i edukaciju potrošača u osiguranju su:

- kontinuirani nadzor nad primjenom pravila poslovanja i akata poslovne politike društava za osiguranje,

-
- kontinuirani nadzor nad postojanjem i primjenom internih procedura u društvima za osiguranje za prodaju osiguranja (zaključivanje ugovora) i za rješavanje odštetnih zahtjeva i zahtjeva za isplatu osiguranih suma i suma osiguranja,
 - podsticaj jačanju povjerenja javnosti u usluge osiguranja (putem Ombudsmana, edukacijom, preventivnim djelovanjem i drugim potrebnim mjerama),
 - podizanje javne svijesti o koristima i potrebama za osiguranjem, kao i rizicima pokrivenim osiguranjem,
 - edukacija različitih kategorija potrošača na tržištu osiguranja,
 - informisanje nadležnih organa i javnosti o radu Agencije i stanju na tržištu osiguranja i
 - saradnja i koordinacija rada sa drugim nadzornim organima finansijskog sektora, radi očuvanja njegove efikasnosti, stabilnosti i obezbjeđenja zaštite prava svih korisnika finansijskih usluga, u skladu sa Zakonom o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske.

Agencija u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima ima nadležnost da reguliše i nadzire oblast dobrovoljnog penzijskog osiguranja. U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti iz ove oblasti, jer u Republici Srpskoj još uvijek nije osnovan nijedan dobrovoljni penzijski fond.

1.3. Organi upravljanja i organizaciona struktura

1.3.1. Organi upravljanja

U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje, organi upravljanja Agencije su upravni odbor i direktor.

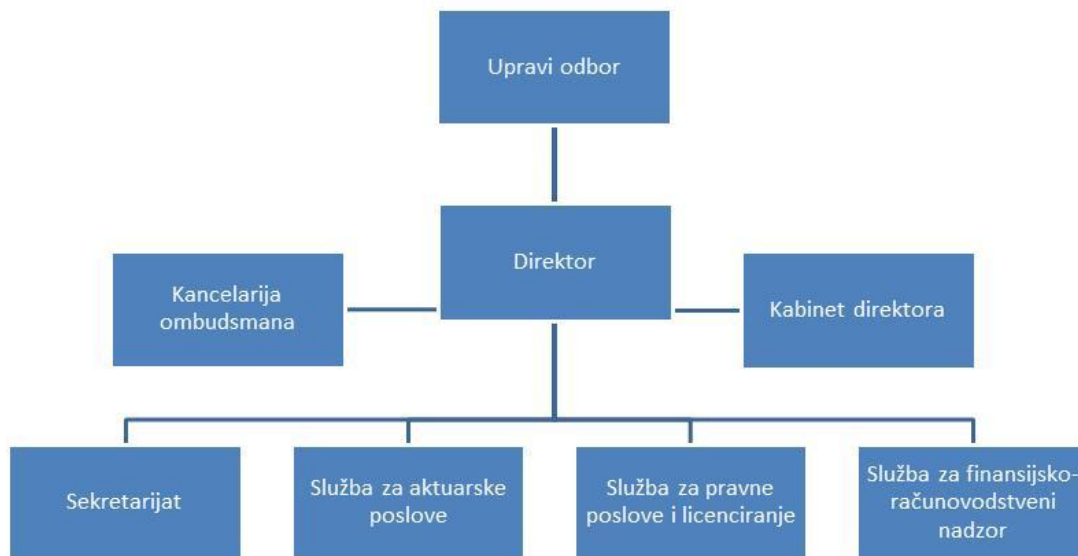
Upravni odbor se sastoji od predsjednika i četiri člana, koje na prijedlog Vlade Republike Srpske imenuje i razrješava narodna Skupština Republike Srpske. Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na period od pet godina.

Direktor Agencije vodi poslovanje Agencije, zastupa i predstavlja Agenciju, odgovoran je za zakonit rad i poslovanje, organizuje aktivnosti Agencije i obavlja druge poslove, koji su zakonskim okvirom i Statutom stavljeni u nadležnost direktora.

Direktora Agencije, na prijedlog Vlade Republike Srpske, imenuje Narodna Skupština Republike Srpske. Direktor se imenuje na period od četiri godine. Direktor treba da ispunjava uslove koji su propisani za predsjednika i članove Upravnog odbora.

1.3.2. Organizaciona struktura

Organizaciona struktura Agencije prikazana je u *Ilustarciji br. 1.*



Ilustracija br. 1: Organizacione strukture Agencije

Organizacionu strukturu Agencije čine Kancelarija ombudsmana, Kabinet direktora, Sekretarijat i stručne službe Agencije.

Kancelarija Ombudsmana u osiguranju osnovana je, kao samostalna organizaciona jedinica pri Agenciji, sa ciljem zaštite legitimnih prava i interesa osiguranika, korisnika osiguranja i trećih oštećenih lica u slučaju spornih odnosa, nastalih iz osnova osiguranja sa društvima za osiguranje i rješavanja sporova vansudskim putem. Poslove ombudsmana u osiguranju trenutno obavlja jedan ombudsman.

Sekretarijat Agencije je organizaciona jedinica u kojoj se obavljaju stručni i operativni poslovi od zajedničkog interesa za Agenciju, a to su: izrada normativnih akata i praćenje njihovog provođenja, stručno-operativni poslovi računovodstva, planiranje i analiza, kadrovski poslovi, raspolaganje materijalnim i finansijskim resursima i drugi poslovi od opšteg značaja.

Svaka od navedenih stručnih službi obavlja poslove iz svojih oblasti:

- priprema propisa koje donosi Agencija,
- priprema prijedloga mišljenja i stavova Agencije,
- obrada zahtjeva za davanje različitih odobrenja učesnicima na tržištu osiguranja,
- računovodstveno-finansijski, pravni ili aktuarski nadzor učesnika na tržištu osiguranja,
- prikupljanje podataka i priprema različitih vrsta analiza i informacija o pojedinim aspektima poslovanja učesnika na tržištu osiguranja,
- zaštita prava osiguranika i korisnika osiguranja.

U Agenciji je na dan 31.12.2011. godine bilo zaposleno 22 radnika, od čega je 20 zaposlenih ili 90 % sa visokom stručnom spremom iz oblasti ekonomije, prava i elektrotehnike. Od ukupnog broja zaposlenih dva zaposlena su magistri ekonomskih nauka, dok su četiri zaposlena na postdiplomskim studijama iz oblasti finansija i aktuarstva.

Agencija se prijavila na Javni poziv za korištenje sredstava po Projektu zapošljavanja pripravnika visoke i više stručne spreme u Republici Srpskoj „Znanjem do posla“ raspisan od strane Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske. U tom smislu u 2012. godini Agencija će zaposliti 2 pripravnika sa visokom stručnom spremom.

Etičkim pravilima i Pravilnikom o poslovnoj tajni detaljno su utvrđene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti predsjednika Upravnog odbora, članova Upravnog odbora, direktora, kao i svih zaposlenih u Agenciji, a s ciljem transparentnog rada i postizanja većeg stepena povjerenja na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj.

U Agenciji je, u skladu sa Planom edukacije i stručnih usavršavanja za 2011.godinu, kontinuirano vršeno jačanje stručnih i profesionalnih kapaciteta zaposlenih, kroz učešće zaposlenih na domaćim i međunarodnim seminarima i simpozijuma na aktuelne teme iz slijedećih oblasti:

- primjena direktive Solventnost II (2009/138/EC),
- zaštita potrošača u osiguranju,
- supervizija zasnovane na rizicima i konsolidovana supervizije finansijskog sektora,
- primjene računovodstvenih i revizorskih standarda,
- izgradnje novog regulatornog i supervizorskog okvira sektora osiguranja na nivou Evropske unije.

Za zaposlene u Agenciji organizovana je i interna edukacija o evidentiranju i arhiviranju dokumentacije koja se prikuplja i nastaje u toku kontrole učesnika na tržištu osiguranja.

U okviru Twinnig projekta održan je veći broj seminara na temu primjene direktiva EU u oblasti osiguranja i na temu suprevizije zasnovane na rizicima. U okviru ovog projekta zaposleni su bili i na dva studijska putovanja u inostranstvu.

1.4. Zakonodavni okvir

Pravni okvir, kojim je uređen pravni status, nadležnosti i djelokrug rada Agencije predstavljaju sljedeći zakoni:

- Zakon o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10),
- Zakon o posredovanju u osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 64/06 i 106/09),
- Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti – Prečišćen tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/09),
- Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09) i
- Zakon o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 49/09).

Pored zakonskog okvira, oblast osiguranja detaljnije je regulisana sa 48 podzakonskih akta, koje je donijela Agencija. Podzakonski akti Agencije dostupni su na službenoj internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. AKTIVNOSTI AGENCIJE U IZVJEŠTAJNOM PERIODU

Osnovni zadaci Agencije prema zakonu se mogu grupisati na:

- donošenje podzakonske regulative, u skladu sa odredbama zakona iz oblasti osiguranja, a koji čine širi pravni okvir za uređenje i nadzor tržišta osiguranja,
- davanje različitih dozvola i odobrenja od značaja za rad društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja,
- nadzor nad poslovanjem društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika na tržištu osiguranja i
- zaštita i edukacija potrošača.

2.1. Regulatorne aktivnosti

Regulatorne aktivnosti Agencije u 2011. godini imale su za cilj dalje sistemsko uređenje tržišta osiguranja i to kroz proces usklađivanja domaće regulative iz oblasti osiguranja sa odgovarajućim evropskim direktivama i osnovnim principima osiguranja (ICP), koje je izdalo Međunarodno udruženje supervizora u osiguranju (IAIS).

Regulatorne aktivnosti zasnivale su se na:

- donošenju novih podzakonskih propisa u skladu sa izmjenama i dopunama zakona iz oblasti osiguranja,
- usklađivanje sa direktivama Evropske Unije i
- analizi postojećih zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti osiguranja.

Upravni odbor Agencije je, u skladu sa svojim ovlaštenjima, a u cilju efikasnijeg provođenja, odnosno primjene zakona iz oblasti osiguranja, u ovom izvještajnom periodu donio sljedeće podzakonske akte:

1. Odluka o broju glasova članova skupštine Zaštinog fonda za 2011. godinu,
2. Pravilnik o stručnom ispitu za posrednike u osiguranju;
3. Pravilnik o uslovima za obavljanje poslova i djelatnosti posredovanja u osiguranju;
4. Pravilnik o licima na značajnom položaju u društvu za osiguranje;
5. Pravilnik o uslovima za obavljanje djelatnosti i poslova zastupanja u osiguranju u stanici za tehnički pregled vozila;
6. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje.

Pored toga krajem 2011. godine doneseni su i akti, koji su objavljeni u 2012. godini, a to su:

1. Odluka o razgraničenim troškovima pribave osiguranja koji se mogu priznati kao sredstvo za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja;
2. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje.

Pored navedenog, u okviru regulatornih aktivnosti izvršena je analiza i ocjena dokumenta nastalih u okviru aktivnosti Twinning Project BA 07 IB FI 01, usmjerenih na razvoj zakonskog okvira sektora osiguranja u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, a to su:

- savjeti za razvoj entitetskih zakona iz oblasti osiguranja i supervizije u osiguranju u skladu sa zahtjevima Direktive 2009/138/EC- tzv. Solventnost II,

- prijedloge amandmana na Zakon o obaveznom osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti prema zahtjevima Direktive 2009/103 EC ,
- prijedloge Institucionalnog okvira obaveznog osiguranja od odgovornosti za motorna vozila i
- nacrt Zakona o Agenciji za osiguranje BiH .

U skladu sa navedenim, Agencija je konsultantima Twinning projekta dostavila mišljenje i stavove o ovim dokumentima.

Takođe, na osnovu analize usklađenosti zakonskih i podzakonskih propisa iz osiguranja sa direktivama EU, identifikovana je potreba za:

- usaglašavanjem Zakona o obaveznom osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti sa direktivom EU 2009/103 EC. Usklađivanje ovog zakona sa zahtjevima navedene direktive, predstavlja i jedan od preduslova za liberalizaciju cijena obaveznog osiguranja od autoodgovornosti,
- regulisanjem stalih obaveznih osiguranja u saobraćaju,
- donošenjem novog Zakona o posredovanju u osiguranju, usaglašenog sa direktivama EU, kao bitan preduslov za dalji razvoj tržišta osiguranja.

2.2. Nadzorne aktivnosti i licenciranje

2.2.1. Izdavanje dozvola za rad i izdavanje drugih odobrenja

U 2011. godini Agencija je, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, razmatrala i rješavala podnesene zahtjeve za izdavanje:

- dozvola za rad i upis u registar posrednika –fizičkih i pravnih lica,
- odobrenja za sklapanje ugovora o reosiguranju sa društvima za reosiguranje sa sjedištem izvan BiH,
- saglasnosti za proširenje djelatnosti društava za osiguranje,
- ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova,
- odobrenja na izbor nezavisnog revizora društava za osiguranje,
- saglasnosti u vezi ulaganja sredstava društava za osiguranje,
- saglasnosti za novu emisiju akcija i sticanje kvalifikovanih udjela,
- saglasnosti za lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje,
- saglasnosti za upis promjena u Registar kod Agencije,
- potvrda za potrebe učešća društava za osiguranje u postupcima javnih nabavki i za druge svrhe, te izvoda i uvjerenja iz registara kod Agencije,
- mišljenja (tumačenja),
- saglasnosti za izmjene i dopune akata društava za osiguranja, društava za zastupanje i brokerskih društava

Pored toga, Agencija je davala mišljenja u vezi sa primjenom propisa iz osiguranja.

U tabelarnim pregledima *Tabela 2.1* i *Tabela 2.2* prikazano je izvršenje prethodno navedenih aktivnosti.

Tabela br. 2.1 – Pregled izdatih dozvola, brisanja i registra i ukupnog broja učesnika na tržištu osiguranja na dan 31.12.2011. godine

R.B.	Opis	Broj	Napomena	Stanjena 31.12.2011. ¹
1.	Izdavanje dozvole zaobavljanje poslova reosiguranja ²	1 društvo za osiguranje	Podaci o društvima za osiguranje i filjalama društava za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine dostupni na internet stranici Agencije	1 društvo za osiguranje
2.	Izdavanje dozvola i upis u Registar posrednika u osiguranju	67 zastupnika upisano u Registar zastupnika - fizička lica 81 zastupnika brisani iz Registra zastupnika - fizička lica od toga: 14 preduzetničkih radnji upisano u Registar zastupnika 16 preduzetničkih radnji brisano iz Registra zastupnika	Podaci o posrednicima fizičkim i pravnim licima dostupni na internet stranici Agencije	129 zastupnika, od toga: 26 preduzetničkih radnji
		4 društvo za zastupanje brisano iz Registra zastupnika -pravna lica		6 društava za zastupanje iz RS
		1 filijale društva za zastupanje iz FBiH upisane u Registar zastupnika		5 društva za zastupanje –filijale iz FBiH
3.	Izdavanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova i upis u registar ovlašćenih aktuara	2 ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova	Lista ovlašćenih aktuara dostupna na internet stranici Agencije	18 aktuara

Izvor: Baza podataka Agencije

¹Stanje u Registrima Agencije se kontinuirano mijenja

²Radi se o izdavanju privremene dozvole za proširenje djelatnosti na poslove reosiguranja u vrstama: osiguranje imovine od požara i ostalih prirodnih sila i osiguranje od ostalih šteta na imovini

Tabela br. 2.2 – Dozvole, saglasnosti i odobrenja u 2011. godini

R.B.	Opis	Broj
1.	Saglasnost – na ugovor o reosiguranjusa stranim društvom	3 saglasnosti
2.	Odobrenje za izbor nezavisnog revizora	11 odobrenja
3.	Saglasnost za emisiju akcija: - povećanje osnovnog kapitala - konverzija prioritetnih u redovne akcije - smanjenje osnovnog kapitala radi pokrića gubitka - istovremeno smanjenje i povećanje osnovnog kapitala	2 društva za osiguranje 1 društvo za osiguranje 1 društvo za osiguranje 1 društvo za osiguranje (neuspjele emisije)
4.	Zahtjev za prekoračenje ulaganja	5 zahtjeva (2 zahtjeva odobrena, 3 postupka obustavljena)
5.	Saglasnosti za lica na značajnom položaju	29 saglasnosti
6.	Potvrde za potrebe učešća društava za osiguranje na tenderima i za druge svrhe, izvodi i uvjerenja iz registara kod Agencije	46 potvrda i izvoda
7.	Upis promjena u Registar kod Agencije	13 upisa
8.	Mišljenja (tumačenja)	46 mišljenja
9.	Zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog udjela	2 zahtjeva

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.2. Nadzorne aktivnosti

Nadzorne aktivnosti Agencije u 2011. godini zasnivale su se na: kontinuiranom nadzoru, redovnim i vanrednim kontrolama poslovanja društava za osiguranje i posrednika u osiguranju. Na osnovu ovih aktivnosti Agencija je preduzimala različite nadzorne mjere u skladu sa propisima.

Posebno treba istaknuti da je Agencija, na poziv Agencije za nadzor osiguranja Republike Slovenije, učestvovala u radu Koledža supervizora za grupaciju Triglav, koji je u novembru 2011.godine, održan u Ljubljani (Republika Slovenija). Svrha ovog sastanka je razmjena informacija iz nadzora o poslovanju društava iz Triglav grupe, kao i razmjena supervizorskih praksi i iskustava.

Kontinuirani nadzor

Aktivnosti kontinuiranog nadzora obavljane su kroz analizu dostavljenih izvještaja, koje u učesnici na tržištu osiguranja u različitim vremenskim intervalima propisanim zakonom, izvještavali Agenciju.

Kontinuirano izvještavanje učesnika na tržištu osiguranja, u 2011. godini, vršeno je kroz veći broj različitih obrazaca, što je prikazano u *Tabeli br.2.3.*

Na osnovu dostavljenih izvještaja sačinjen je veći broj informacije, u kojima je izvršena:

- analiza pojedinih segmenata poslovanja učesnika na tržištu osiguranja i
- identifikacija osnovnih rizika u poslovanju pojedinih društava za osiguranje.

Navedene informacije sadrže i prijedloge za dalje nadzorne aktivnosti i mjere Agencije. Polazeći od informacija iz kontinuiranog nadzora, u zavisnosti od značaja i stepena izloženosti identifikovanim rizicima, pokrenute su vanredne kontrole u 2011. godini, odnosno pripremljen je Plan redovnih kontrola za 2012. godinu.

Tabela broj 2.3. Pregled propisanih izvještaja koji se dostavljaju Agenciji

R.B.	Izvještaj	Period dostavljanja izvještaja	Subjekt
1.	-Obrazac „P“ – Premija -Obrazac „Š“ – Štete -Obrazac „Likv-1“ i Bilans tokova gotovine	Mjesečno	Društva za osiguranje Filijale društava iz FBiH
2.	-Izvještaj u skladu sa Pravilnikom o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje, -Obrasci „US1“, „US2“, „US3“ (U skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava društava za osiguranje), -Margina solventnosti, kapital i garantni fond.	Kvartalno	Društva za osiguranje
3.	-Obrazac „P1“ - Premija osiguranja, -Obrazac „Š1“ Rezerve za štete iz prethodne godine, prijavljene štete u tekućem obračunskom periodu i obrađene neisplaćene štete do kraja tekućeg obračunskog perioda, -Obrazac „Š2“ - Obrada šteta u tekućem obračunskom periodu, -Obrazac „RŠ 1“ - Rezerva za štete, -Obrazac „RŠ 2“ - Struktura bruto rezervi za štete, -Obrazac „MR“ - Matematička rezerva, -Obrazac „RUD“ - Rezerva za učešće u dobiti, -Obrazac „PŽ“ - Promjene kod životnih osiguranja, -Obrazac „RP“ - Ostvarena regresna potraživanja, -Obrazac „PSE“ - Štampane i preuzete polise stroge evidencije obaveznih osiguranja od odgovornosti, -Obrazac „P-AO“ - Premija osiguranja od odgovornosti za motorna vozila, -Obrazac „Š-AO“ - Štete u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila, -Obrazac „P-R“ - Premija reosiguranja, -Obrazac „Š1-R“ - Rezerve za štete iz prethodne godine, prijavljene štete u tekućem obračunskom periodu i obrađene neisplaćene štete do kraja tekućeg obračunskog perioda - za reosiguranje, -Obrazac „Š2-R“ - Obrada šteta u tekućem obračunskom periodu - za reosiguranje, -Obrazac „RŠ 1-R“ - Rezerva za štete – za reosiguranje, -Obrazac „RŠ 2-R“ - Struktura bruto rezervi za štete- za reosiguranje, -Obrazac „MR-R“ - Matematička rezerva - za reosiguranje, -Obrazac „RUD-R“ - Rezerva za učešće u dobiti - za reosiguranje, -Obrazac „PO“ - Pregled posrednika u osiguranju.	Polugodišnje i godišnje	Društva za osiguranje
4.	-Finansijski izvještaji -Izvještaj nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje, -Mišljenje ovlaštenog aktuara na finansijske izvještaje društava za osiguranje.	Pougodišnje i Godišnje Godišnje	Društva za osiguranje Društva za zastupanje Društva za osiguranje

Izvor: Baza podataka Agencije

Tabela broj 2. 4: Informacije sačinjene na osnovu kontinuiranog nadzora u 2011. godini

R.B.	Opis	Nadzirani subjekt
1.	Informacija u vezi primjene doplatka od 30% za taksi vozila	Sva društva za osiguranje
2.	Informacija o obračunu i pokriću tehničkih rezervi na 31.12.2010.god.	Sva društva za osiguranje
3.	Informacija o obračunu i pokriću tehničkih rezervi na 31.03.2011.god.	Sva društva za osiguranje
4.	Informacij Obrazac K i MS1-Kontrola margine solventnosti na dan 31.12.2010.god.	Sva društva za osiguranje
5.	Informacija o obračunu i pokriću tehničkih rezervi na dan 30.06.2011.godine	Sva društva za osiguranje
6.	Infomracija o troškovima poslovanja društava za osiguranje u odnosu na dozvoljeni režijski dodatak i udio troškova poslovanja u fakturisanj premiji za periode 01.01. do 30.09.2010, 01.01. do 31.12.2010 i 01.01. do 30.06.2011.god	Sva društva za osiguranje
7.	Analiza dostavljenih godišnjih planova investicione politike za poslovnu 2011. god.	Sva društva za osiguranje
8.	Analiza tehničkog rezultata društava za osiguranje za 2009/2010.god.	Sva društva za osiguranje
9.	Analiza adekvatnosti premija po vrstama osiguranja na tržištu osiguranja – osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	Sva društva za osiguranje
10.	Informacija-upoređivanje osnovnih elemenata koji bi mogli da određuju cijenu osiguranja AO	Sva društva za osiguranje
11.	Informacija o preduzimanju mjera od strane Agencije u slučaju prigovora o nepoštivanju uslova i tarifa na tenderima za javne nabavke, a u skladu sa članom 54. Zakona o društvima za osiguranje	Sva društva za osiguranje
12.	Informacija (mišljenje) u vezi izbora nezavisnih revizora	Sva društva za osiguranje
13.	Informacija o objavljivanju finansijskih izvještaja društava za 2010. god.	Sva društva za osiguranje
14.	Analiza finansijskih i revizorskih izvještaja društava za osiguranje za 2010.god.	Sva društva za osiguranje
15.	Informacija o sadržaju internet stranica društava za osiguranje	Sva društva za osiguranje
16.	Informacija o dostavljenim mišljenjima ovlašćenih aktuara na finansijske izvještaje za 2010. godinu	Sva društva za osiguranje
17.	Mišljenje na poslovni plan	Posrednici u osiguranju
18.	Mišljenje o prenosu portfelja	1 društvo za osiguranje
19.	Informacija u vezi davanja odobrenja za obavljanje poslova reosiguranja	1 društvo za osiguranje
20.	Informacija (mišljenje) o Programu rada kod izdavanja saglasnosti za imenovanje direktora društva	1 društvo za osiguranje

Izvor: Baza podataka Agencije

2.2.3.1 Redovne i vanredne kontrole

Redovne i vanredne kontrole obavljane su off-site (u prostorijama Agencije na osnovu dostavljenih dokumenata) i on-site (u društvima za osiguranje i kod posrednika u osiguranju).

U skladu sa Planom redovnih kontrola za 2011. godinu Agencija je obavila 8 redovnih on-site kontrola, i to kod:

- 3 društva za osiguranje,
- 3 filijale društava za osiguranje iz FBiH i
- 2 društva za posredovanje u osiguranju.

Vanredne kontrole su obavljane na osnovu prethodno identifikovanih rizika u okviru aktivnosti kontinuiranog nadzora. U toku 2011. godine obavljene su 4 vanredne kontrole, i to kod:

- 1 društva za osiguranje
- 1 filijale društva za osiguranje iz FBiH,
- 1 filijale brokerskog društva iz FBiH i
- 1 pravnog lica zbog neovlašćenog posredovanja.

Redovne i vanredne kontrola, obavljene u 2011. godini, bile su usmjerene na provjeru:

- izvršenja naloženih mjera iz redovnih kontrola,
- ažurnosti i obuhvata računovodstvenih i drugih evidencija,
- internih procedura i internih kontrolnih postupaka,
- vođenje stroge evidencije,
- obračuna rezervacija za štete,
- ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi i minimalnog garantnog fonda,
- ažurnosti u rješavanju i isplati odštetnih zahtjeva,
- računovodstvenog evidentiranja odštetnih zahtjeva,
- primjene Pravilnika o likvidnosti i Pravilnika o procjeni bilansnih i vanbilansnih pozicija,
- primjene Jedinstvenog premijskog sistema obaveznog osiguranja od autoodgovornosti,
- poštivanja tarifa i uslova osiguranja kod zaključivanja ugovora o osiguranju ,
- troškova sprovođenja osiguranja,
- podataka koji su predmet upisa u registrima,
- ugovora o posredovanju,
- obračuna provizije za posrednike u osiguranju i
- vođenja knjige štetnika (za obavezno osiguranje od autoodgovornosti).

Pored navedenog, početkom 2011. godine završene su i kontrole kod 2 društava za osiguranje, započete prethodne godine. Izrečene su odgovarajuće nadzorne mjere, uključujući i obavezu izrade plana kratkoročnog finansijskog oporavka.

Završena je i jedna kontrola u filijali društva iz FBiH, započeta krajem 2010. godine. Određene su mjere nadzor, pokrenuti prekršajni postupci i poslato je obavještenje Agenciji za nadzor osiguranja FBiH.

2.2.3.2 Mjere nadzora

U narednoj tabeli dat je sumarni prikaz mjera nadzora izrečenih u 2011. godini, a na osnovu provedenih kontrola .

Tabela 2.5. – Izrečene mjere nadzora prema vrstama u 2011. godini

Vrsta mjere	Broj mjera/naloga
1.Nalog za otklanjanje nezakonitosti/nepravilnosti	92 (kod 4 društva za osiguranje, 3 filijale društva iz FBiH i 1 društva za zastupanje)
2.Prekršajni nalozi (prema društvu + direktoru):	
-nepridržavanje odredbi Zajedničkih uslova i premijskog sistema za osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima	68 (34+34)
-propuštanje isplate štete u propisanom roku	8 (4+4)
-društvo nije zaključilo ugovor sa zastupnikom u pisanoj formi i nije dostavilo ugovor Agenciji	2 (1+1)
-nedostavljanje izvještaja i informacija u propisanim rokovima	4 (2+2)
-nepostupanje po nalogu Agencije za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti	3 (1+2)
-neovlašteno obavljanje poslova posredovanja u osiguranju	1 pravno lice
-prekršaj zbog nedozvoljenih isplata posrednicima	4 (2+2)
Ukupno:	90 (45 + 45)
3.Privremena zabrana zaključivanja novih ugovora u obaveznom osiguranju vlasnika odnosno korisnika motoronih vozila u periodu od 60 dana	1 filijala društva iz FBiH
4. Upozorenja Upozorenje društvu i revizoru vezano za izvještaj o poslovanju i revizorski izvještaj	Sva društva za osiguranje
5. Dodatne i druge mjere	4 (kod 3 društva za osiguranje i 1 filijala društva iz FBiH)
6. Pokretanje prekršajnog postupka – kašnjenje u isplati štete u propisanom roku - nepoštivanje tarifa osiguranja i premijskog sistema	4 (kod 2 društva za osiguranje i 1 filijale društva iz FBiH)

Izvor: Baza podataka Agencije

Dio kontrola navedenih u prethodnom dijelu ovog Izvještaja započet je krajem 2011. godine, pa će se preduzimanje nadzornih mjera izvršiti u 2012. godini.

2.3. Aktivnosti u vezi sa zaštitom potrošača u osiguranju

Pored nadzornih i regulatornih aktivnosti, koje su indirektno usmjerene na zaštitu potrošača u osiguranju (osiguranika, trećih oštećenih lica i korisnika osiguranja), Agencija se zaštitom potrošača bavila i u direktnoj komunikaciji sa potrošačima preko stručnih službi Agencije, kao i preko Ombudsmana u osiguranju.

2.3.1. Aktivnosti stručnih službi na zaštiti potrošača u osiguranju

Stručne službe Agencije bavile su se zaštitom potrošača u osiguranju kroz učestalu pismenu i telefonsku komunikaciju sa potrošačima.

Upiti potrošača uglavnom su se odnosili na pitanja primjene zajedničkih uslova i tarifa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, kao i na zahtjeve za brisanje iz knjige štetnika, tumačenja pojedinih odredbi zakonskih i podzakonskih akata iz nadležnosti Agencije i sl.

2.3.2. Ombudsman u osiguranju

U periodu 01.01. do 31.12.2011. godine Kancelarija Ombudsmana zaprimila je 105 predmeta. Sa 17 predmeta prenesenih iz prethodne godine u radu je bilo ukupno 122 predmeta.

U istom periodu zatražena je i pomoć, u vidu savjeta, te su ostvarena 195 telefonska poziva, a 89 stranaka je lično, dolaskom u Kancelariju zatražilo pojašnjenje u vezi sa pokretanjem postupka kod Ombudsmana.

Od ukupnog broja predmeta u radu 93 su bili prigovori na rad društava za osiguranje koji su podnijeli osiguranici ili treća oštećena lica, nakon provedenog internog žalbenog postupka u društvu za osiguranje. Ostali predmeti odnosili su se na druge aktivnosti kao što su opšti akti, odnosi sa javnošću, aktivnosti sa licima zaduženim za saradnju sa Ombudsmanom i dr.

Tabela br. 3 – Struktura prigovora po vrstama osiguranja

R.B.	Vrsta osiguranja	Broj prigovora	Učešće %
1.	osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	61	65.59
2.	osiguranje vozila-kasko	14	15.05
3.	osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja/nezgode	9	9.68
4.	osiguranje od šteta na imovini	4	4.30
5.	osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	4	4.30
6.	osiguranje života	1	1.08
7.	Ukupno	93	100,00

Izvor: Baza podataka Agencije

Posredovanje ombudsmana obuhvata različite radnje koje se preduzimaju radi rješavanja spora vansudski, pa tako donosi preporuke pojedinačne ili opšte ili organizuje, sastanak – posredovanje/medijacija u situacijama kada ocijeni da je to najpogodniji način u konkretnom slučaju. U toku 2011. godine Ombudsman u osiguranju donijela je 10 pojedinačnih preporuka za rješavanje spora, 2 prigovora nisu prihvaćena jer nisu ispunila procesne pretpostavke, a u značajnom broju postupak je završen odustajanjem podnosioca prigovora, jer je društvo za osiguranje već u fazi ispitivanja prigovora, nakon što je Ombudsman zatražila izjašnjenje, otklonilo uzrok spora. U situacijama kada je sporna visina štete ili pravni osnov organizuje se posredovanje/medijacija. Takvih slučajeva je u prethodnoj godini bilo 12. U 4 postupka strane su postigle sporazum i na taj način

izbjegle sudski spor, dok u 7 nisu postigle sporazum, pa su konačno rješenje spora prepustile sudu. Jedan postupak, zbog svoje kompleksnosti još traje.

U toku 2011. godine Ombudsman je donijela i dvije Opšte preporuke³ i to: „Komunikacija sa podnosiocima odštetnih zahtjeva“ i „Nekorektne odredbe o gubitku prava iz osiguranja“.

Pored toga što su dostavljene društvima za osiguranje, jer se na njih i odnose, opšte preporuke su po ustaljenoj praksi, objavljene i na internet stranici Agencije, sa ciljem da se i osiguranici i treća oštećena lica upoznaju sa istima.

Na inicijativu Ombudsmana, u toku 2011. godine:

- održan je trening „Uspješna komunikacija i upravljanje konfliktima u procesu rješavanja šteta“,
- organizovan je i održan okrugli sto na temu: „Ugovor o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila“.

Pored navedenog, u cilju promovisanja vansudskog načina rješavanja sporova iz osiguranja Ombudsman u osiguranju je:

- na seminaru koji je održan za novinare, u okviru Twinning project BA 07 IB 01, u Banjaluci je 05.10.2011. godine predstavila dosadašnji rad,
- davala izjave za pisane i elektronske medije, te bila gost informativnih emisija na radiju i televiziji,
- učestvovala u edukacijskom programu za polaganje stručnog ispita za zastupnike i brokere u osiguranju za ispitni rok u 2011. godine sa temom „Zaštita potrošača korisnika usluga osiguranja i vansudski način rješavanja sporova iz osiguranja“.

³Opšte preporuke iz ranijih godina:

- „Akt o rješavanju odštetnog zahtjeva“
- „Postupanja prije zaključivanja ugovora o osiguranju – predugovorno informisanje“
- „Zloupotrebe pri korišćenju vansudske nagodbe/ poravnjanja“

3. UNAPREĐENJE RADA I SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA

Istovremeno sa provođenjem konkretnih nadzornih aktivnosti, nastavljen je kontinuirani proces unapređenja organizacije rada, a posebno funkcije nadzora, u skladu sa međunarodno prihvaćenim principima (ICP) i standardima supervizije.

Takođe u izvještajnom periodu intenzivirana je saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama, a u cilju unapređenja supervizorske prakse, povećanja finansijske pismenosti, te promocije tržišta osiguranja Republike Srpske.

Ove aktivnosti se mogu grupisati na:

- unapređenje supervizorskih praksi,
- razvoj informacionog sistema,
- saradnja sa drugim institucijama i
- edukaciju i podizanje javne svijesti o značaju osiguranja.

3.1. Unapređenje supervizorskih praksi

U izvještajnom periodu u Agenciji su pripremljene nove i unaprijeđene postojeće metodologije i evidencije, za pojedine aspekte nadzora, a u funkciji izrade detaljnog i sveobuhvatnog priručnika za provođenje nadzora. Osnovni ciljevi ovog procesa su standardizacija nadzornih aktivnosti, odnosno povećanje kvaliteta i efikasnosti nadzornih aktivnosti Agencije.

U izvještajnom periodu pripremljene su nove metodologije za sprovođenje nadzora i to:

- Metodologija za sprovođenje nadzora ugovora u reosiguranju
- Metodologija za kontrolu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda.

Metodologije će u skladu sa ustaljenom procedurom biti testirane u pojedinačnim kontrolama, a nakon toga, ukoliko zadovolje postavljene kriterijume, biti usvojene od strane direktora Agencije.

U posljednje dvije godine Agencija se postepeno priprema za primjenu modela supervizije zasnovane na procjeni rizika društava za osiguranje.

Inicijalnu podršku za uvođenje ovog koncepta supervizije Agencija je dobila od strane Twinning projekta, koji je ponudio prijedlog modela za izradu matrica rizika.

Predloženi model je standardizovanja metodologija za procjenu rizika nesolventnosti i stečaja društva za osiguranje. Isti služi kao sredstvo pri analizi finansijskih izvještaja, kao i za potrebe *risk based* supervizije. Osnovna namjena modela je da obezbijedi konzistentnu i integrisanu superviziju, te da omogućiti efikasniju alokaciju resursa Agencije u smislu da se veća pažnja posvećuje društvima koja su više izložena riziku i onima koji bi u slučaju nesolventnosti ili stečaja imali veći uticaj na tržište.

Na osnovu ovog modela u izvještajnom periodu popunjene prve „probne“ matrice rizika, koje su prilagođene društvima za osiguranje iz Republike Srpske.

U 2012. godini slijede aktivnosti testiranja i daljeg unapređenja modela, radi konačnog usvajanja i primjene. U tom smislu Agencija će uspostaviti saradnju sa drugim supervizorima, posebno iz okruženja, sa tržištima osiguranja, čiji je stepen razvijenosti sličan našem, radi razmjene iskustava u ovoj oblasti.

Obaveza primjene ovakvog koncepta supervizije vezana je za pripremne aktivnosti prelaska na tzv. režim. Solventnost II, koji je propisan Direktivom 2009/138/ EC, te usaglašavanja sa Međunarodno

prihvaćenim principima osiguranja (ICP), koje je Međunarodna asocijacija supervizora (IAIS) revidirala u oktobru 2011. godine.

3.2. Informacioni sistem Agencije

Informacioni sistem Agencije obuhvata: opšte poslove, vođenje registara, provođenje funkcije nadzora, statistiku, informisanje javnosti i dostavljanje izvještaja.

Agencija je najveći dio svojih administrativnih, opštih i kadrovskih poslova organizovala u elektronskom obliku.

U skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje i Zakona o posredovanju u osiguranju Agencija vodi odgovarajuće registre:

- društava za osiguranje,
- filijala društva za osiguranje iz FBiH,
- posrednika,
- ovlašćenih aktuara.

Registri su javni, vode se u elektronskom obliku, a dio podataka je neposredno dostupan javnosti preko internet stranice Agencije. Usklađivanje ovih registara, sa promjenama zakona i podzakonskih akata, kao i njihovo funkcionalno unapređenje, vrši se kontinuirano.

Agencija je uspostavila elektronsku bazu podataka o nadzoru, koja obuhvata sve nadzorne aktivnosti i sve subjekte nad kojima se vrši nadzor. Završeno je i formiranje elektronske evidencije akata poslovne politike društava za osiguranje (uslovi, tarife i drugo).

U izvještajnom periodu pušten je u rad Informacioni sistem, koji je u funkciji nadzora i statistike, sa modulima:

- Registar polisa,
- Registar šteta,
- E-forme (elektronski izvještaji društava za osiguranje i drugih ovlašćenih učesnika)
- WEB portal.

Informativni centar AO nije u cjelosti uspostavljen. Naime, još uvijek nisu regulisani međusobni odnosi sa MUP RS u vezi razmjene podataka o registrovanim vozilima.

3.3. Saradnja sa drugim institucijama

Agencija je u izvještajnom periodu ostvarivala saradnju sa drutim regulatorima finansijskog sektora Republike Srpske posredstvom Komiteta za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske, kao i drugim institucijama iz Republike Srpske.

Istovremeno unaprijeđena je saradnja sa inostranim institucijama i organizacijama.

3.3.1. Saradnja sa domaćim institucijama

Agencija je, u skladu ovlašćenjima i obavezama utvrđenim Zakonom o komitetu za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske, sarađivala sa drugim čalnovima Komiteta, i to:

- Na zahtjev Komisije za hartije od vrijednosti, Agencija je dostavljala podatke o broju, vrsti i predmetu izvršenih kontrola u društvima, zajedno sa izrečenim mjerama iz nadzora, a radi utvrđivanja da li se radi o informacijama koje su emitenti obavezni da objavljuju,
- Agencija je uputila zahtjev Komisiji za hartije od vrijednosti da se u utvrdi da li u slučaju nekih transakcija hartijama od vrijednosti, koje su provodila društva za osiguranje, ima elemenata manipulacije,
- Prilikom provođenja nadzora nad pojedinim društvima za osiguranje, Agencija je dostavila Agenciji za bankarstvo informacije koje upućuju na sumnju u nepoštovanje propisa iz oblasti platnog prometa,
- Prilikom provođenja nadzora nad društvima za osiguranje, Agencija za osiguranje dostavila je Poreskoj upravi više različitih informacija, koje upućuju na nepoštivanje poreskih propisa;
- Sa Ministarstvom finansija Republike Srpske, Agencija je aktivno razmatrala potrebe za izmjenom postojeće zakonske regulative.

Agencija je vršila razmjenu podataka sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Srpske u skladu sa potrebama oba organa, a radi uspješnijeg sprovođenje nadzora.

U izvještajnom periodu saradnja je ostvarena i sa Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske i Direkcijom za evropske integracije BiH u procesu izrade transpozicionih tabela (usklađenost propisa iz oblasti osiguranja sa odnosnim direktivama EU) i Izvještaja o napretku u procesu pridruživanja.

Agencija je u izvještajnom periodu nastavila saradnju sa:

- Agencijom za osiguranje u BiH, radi razmjene statističkih podataka za izradu biltena: „Statistika tržišta osiguranja BiH“;
- Agencijom za nadzor osiguranja FBiH, radi razmjene informacija dobijenih u nadzoru poslovanja filijala iz drugog entiteta.

U skladu sa potpisanim Protokolom iz 2006. godine, na više zajedničkih sastanaka, Agencija i Agencija za nadzor osiguranja FBiH razmijenile su iskustva i identifikovale probleme u provođenju međuentitetskog nadzora. Zajednički je pripremljen Nacrt Pravilnika o pravilima osnivanja i poslovanja filijala društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju, kako bi se povećao stepen koordinacije u ovoj oblasti. Cilj ove saradnje je zajedničko djelovanje na uređenju tržišta osiguranja BiH, što je obaveza uspostavljena zakonom, kao i ispunjavanje evropskih standarda za sprovođenje efektivne supervizije.

Agencija je radi unapređenja i daljeg razvoja djelatnosti osiguranja u Republici Srpskoj, ostvarila i aktivnu saradnju sa Udruženjem društava za osiguranje i Udruženjem aktuara Republike Srpske, organizujući više radnih sastanaka i prezentacija. Neki od tih sastanaka su rezultirali izmjenom podzakonske regulative.

3.3.2. Saradnja sa inostranim institucijama

Agencija je jedan od korisnika Twinning Project BA 07 IB FI 01 “EU podrška za održivo institucionalno jačanje Agencije za osiguranje u BiH, Agencije za osiguranje Republike Srpske i Agencije za nadzor osiguranja FBiH. Ovaj projekat je finansiran od strane Evropske Unije kroz

„Instrument za pretpristupnu pomoć“, (IPA) za 2007, na ukupan iznos od 800.000 eura. Projekat je pokrenut u aprilu 2010. godine, u trajanju od 24 mjeseca, a sprovodila ga bugarska Agencija za finansijsku superviziju.

Aktivnosti u okviru Twinning projekta usmjerene su na:

- razvoj regulatornog okvira sektora osiguranja u Bosni i Hercegovini u skladu sa direktivama i drugim propisima Evropske unije iz oblasti osiguranje,
- razvoj supervizorskih praksi u skladu sa EU standardima, povećanje transparentnosti u razmjeni informacija i izvještavanja, te stvaranje preduslova za razvoj efikasnije saradnje sa institucijama Evropske unije u oblasti osiguranja i supervizije u osiguranju.

Agencija je u izvještajnom periodu informisala Ministarstvo finansija Republike Srpske, kao resorno, o aktivnostima Twinning projekta, koje su bile usmjerene na razvoj regulatornog okvira sektora osiguranja. Nakon završetak ovog projekta u aprilu 2012. godine Agencija će pripremiti sveobuhvatnu informaciju o svim aspektima i rezultatima projekta, koji su od važnosti za dalji razvoj sektora osiguranja u RS.

Agencija je, u okviru SEEC Programa osiguranja od rizika od katastrofa, učestvovala na Prvoj regionalnoj konferenciji Europa Reinsurance Facility Ltd. („Europa Re“) na temu: „Razvoj tržišta osiguranja od prirodnih katastrofa i vremenskih nepogoda u Jugoistočnoj Evropi i zemljama Kavkaza“. „Europa Re“, čije je sjedište u Švajcarskoj, osnovana je u novembru 2009. godine u skladu sa švajcarskim zakonom i predviđeno je da bude u vlasništvu zemalja Jugoistočne Evrope i zemalja Kavkaza. Cilj „Europa Re“ je povećanje nivoa osiguravajućeg pokrića od rizika prirodnih katastrofa i vremenskim nepogoda, a namijenjen je domaćinstvima, poljoprivrednim proizvođačima, malim i srednjim preduzećima, javnim i komunalnim preduzećima, te vladinim institucijama, pri čemu takvo osiguranje nije obavezno.

U saradnji sa „USAID – Partners for Financial Stability“ predstavnici Agencije su učestvovali na više značajnih međunarodnih stručnih skupova. Prisustvo ovim seminarima i skupovima, značajno je kako sa stanovišta edukacije zaposlenih, tako i sa stanovišta promovisanja Agencije i tržišta osiguranja u RS:

Takođe, u izvještajnom periodu uspostavljena je saradnja sa urednicima međunarodnog portala o osiguranju www.xprimm.com, na kojem se od 2011. godine predstavlja tržište osiguranja Republike Srpske. Ovaj međunarodni portal objavio je i intervju direktora Agencije.

Aktuari iz Agencije i predstavnik Udruženja aktuaru RS učestvovali su na regionalnom sastanku aktuarskih udruženja, organizovanog od strane Međunarodnog udruženja aktuaru (IAA), na kojem je predstavljena ova profesija Republike Srpske i ukazano na potrebu za učlanjivanje domaćeg Udruženje u IAA.

Agencija je ostvarila saradnju i sa Svjetskom bankom – Centar za reformu finansijskog izvještavanja, Beč (REPAIRS).

Predstavnici Agencije su imali izlaganje na IX međunarodnom simpozijumu aktuaru u organizaciji Udruženja aktuaru Srbije, gdje su predstavljeni rezultati u oblasti zaštite potrošača na tržištu osiguranja u RS.

3.4. Edukacija i povećavanje javne svijesti o značaju osiguranja

Za potrebe edukacije javnosti i učesnika na tržištu osiguranja, a u cilju daljeg razvoja ovog sektora, Agencija je u saradnji sa drugim institucijama organizovala više seminara i prezentacija, i to:

- okrugli sto na temu Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti (Ombudsman u osiguranju i Udruženju društava za osiguranje RS, uz podršku Agencije);

-
- u saradnji Twinnig projekta i Agencije organizovan je seminar za medije s ciljem povećanja javne svijesti o značaju obaveznog osiguranja od autoogovornosti,
 - okrugli sto na temu: Osiguranje kao oblik upravljanja rizikom (Agencija i lokalna televizijska stanica).

U izvještajnom periodu, organizovana je edukacija i održan stručni ispit za provjeru stručnog znanja, potrebnog za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova posredovanja u osiguranju. Edukacija je obuhvatala program predviđen propisima. Kao predavači, pored zaposlenih u Agenciji, bili su angažovani priznati stručnjaci iz oblasti osiguranja sa visokoškolskih ustanova u Banjoj Luci i Beogradu, kao i predstavnici Udruženja posrednika u osiguranju RS. Stručni ispit je položilo 238 kandidata.

Informisanje i edukacija učesnika na tržištu osiguranja i javnosti vršena je i putem internet stranice Agencije, i to:

- učinjene su dostupnim i sistematizovane, na jednom mjestu, sve direktive Evropske Unije koje se odnose na sektor osiguranja,
- otvorena je e-mail adresa: azors.potrosaci@blic.net, putem koje potrošači u osiguranju mogu na brz i transparentan način doći do potrebnih informacija iz okvira nadležnosti Agencije ili uputiti svoje žalbe i prigovore i
- učinjene su dostupnim informacije o aktuelnim projektima i drugim aktivnostima Agencije koje su usmjerene na unapređenje sektora osiguranja Republike Srpske.

Agencija je i putem medija informisala širu javnost o svojim aktivnostima, što je takođe u funkciji edukacije potrošača i unapređenja kulture osiguranja.

Krajem 2011. godine preduzete su aktivnosti u vezi pripreme prvog informativnog biltena. Agencija planira da dobije dozvolu za bavljenje izdavačkom djelatnošću. Time bi se stvorile formalne pretpostavke za izdavanje različitih vrsta štampanih materijala, a radi šireg informisanja javnosti o svim aspektima osiguranja.

U skladu sa potrebama Agencija je sarađivala i sa drugim institucijama, a u cilju razvoja i unapređenja tržišta osiguranja, informisanja javnosti i edukacije zaposlenih i potrošača.